

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๓/๒๕๕๓

เรื่องพิจารณาที่ ๔๗/๒๕๕๓

วันที่ ๒๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง { นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภากับคณะ รวม ๑๖ คน ผู้ร้อง
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของสมาชิกวุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๒๖๘ และมาตรา ๒๖๖ (๑) หรือไม่

ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของสมาชิกวุฒิสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๒๖๘ และมาตรา ๒๖๖ (๑) หรือไม่ ขอให้จริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า

เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภากับคณะ รวม ๑๖ คน ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภา ว่า ตามที่ นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เสนอหนังสือ

- ๒ -

รายงานผลการพิจารณากลับกรองโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ ๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแผนการลงทุนสำหรับโครงการ SP2 (Stimulus Package 2:SP2) ภายใต้กรอบลงทุนที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ จำนวน ๑,๕๕๖,๘๖๗ ล้านบาท เห็นว่า มีโครงการที่มีลำดับความสำคัญและมีความพร้อมในการดำเนินงานสูงอยู่ในกลุ่มโครงการประเภทที่ ๑ อันสามารถเริ่มดำเนินงานได้ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๐๖๓,๖๗๓ ล้านบาท ทั้งนี้ ตามหนังสือดังกล่าว ข้อที่ ๖ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หลังจากนั้น คณะรัฐมนตรีได้พิจารณารายงานผลการพิจารณากลับกรองโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ ๒ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ แล้วมีมติดังนี้

๑. รับทราบแผนการลงทุนสำหรับภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะที่ ๒ (Stimulus Package 2:PS2) “โครงการ SP2” ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๕ วงเงินลงทุนรวม ๑,๔๓๑,๓๓๐ ล้านบาท

๒. อนุมัติให้ดำเนินโครงการ SP2 ประเภทที่ ๑ ที่มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ วงเงินลงทุนรวม ๑,๐๖๓,๖๗๓ ล้านบาท

ในการนี้ ผู้ร้องพบว่า โครงการ SP2 ประเภทที่ ๑ วงเงินลงทุนรวม ๑,๐๖๓,๖๗๓ ล้านบาท ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัตินั้น มีโครงการสาขาพลังงานและพลังงานทดแทนรวมอยู่ด้วย โดยมีมูลค่าของวงเงินอนุมัติดำเนินการ ๑๕๖,๖๒๑ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้รวมเอาโครงการลงทุนของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ไว้ด้วย ๔ โครงการ มูลค่า ๑๑๓,๘๐๕ ล้านบาท ดังนี้

๑. แผนงานด้านก๊าซธรรมชาติ ดำเนินการก่อสร้างโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ระบบท่อย่อย สถานี NGV และ LNG Receiving Terminal วงเงินรวม ๑๐๗,๐๔๐ ล้านบาท ใช้แหล่งเงินนอกงบประมาณ

๒. แผนงานพัฒนาสถานีและตลาดน้ำมัน ก่อสร้างสถานีบริการใหม่ พัฒนาสถานีบริการเดิม พัฒนาลาดพาณิชย์ พัฒนาและส่งเสริมตลาดน้ำมันทดแทน พัฒนาและปรับปรุงคลังและระบบส่ง วงเงินรวม ๔,๓๘๘ ล้านบาท ใช้แหล่งเงินนอกงบประมาณ

- ๓ -

๓. แผนงานด้านการค้าระหว่างประเทศ ก่อสร้างถังบรรจุน้ำมันที่คลังน้ำมันจังหวัดระนองและสงขลา วงเงินรวม ๓๓ ล้านบาท ใช้แหล่งเงินนอกงบประมาณ

๔. แผนงานด้านปิโตรเคมีและการกลั่น โครงการ PTT Group Land & Infrastructure เพื่อพัฒนาที่ดินรองรับการขยายโครงการปิโตรเคมีในระยะต่อไป โครงการ Tank Terminal เพื่อสร้างคลังและท่าเรือรองรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีของกลุ่ม ปตท. วงเงินรวม ๑,๕๔๘ ล้านบาท ใช้แหล่งเงินนอกงบประมาณ

เห็นได้ว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้แปรสภาพไปเป็นรูปแบบบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชน ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจแล้ว บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงมีสถานะเป็นนิติบุคคลเอกชน ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ พ. ๓๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่คณะกรรมการได้นำโครงการลงทุนของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มาอนุมัติในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี รวมไปถึงโครงการ SP2 ประเภทที่ ๑ นั้น จึงถือเป็นการใช้อำนาจเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ (๑) ห้ามไว้ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ก็ได้เป็นรัฐวิสาหกิจที่ของประมาณจากรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๗ ทั้งตามโครงการการดำเนินงานของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ก็มีใ้ได้อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ การอนุมัติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๑) อันอาจเป็นผลให้ความเป็นนายกรัฐมนตรี้และรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว

นอกจากนี้ ผู้ร้องได้ทำหนังสือไปยังประธานกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้ตรวจสอบในเรื่องดังกล่าวแล้ว และคณะกรรมการการเลือกตั้งเสียงข้างมากมีมติเห็นควรยกคำร้อง เนื่องจากไม่มีอำนาจพิจารณา แต่ในชั้นคณะอนุกรรมการไต่สวนทราบว่า ในชั้นแรกเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลความผิด เห็นได้ว่า เรื่องดังกล่าวมีมูล เพียงแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยเรื่องที่มีมูลนั้น ไม่อยู่ในอำนาจ

- ๔ -

หน้าที่ เนื่องจากเป็นเรื่องของการใช้อำนาจของรัฐมนตรีทั้งคณะ ไม่ได้เป็นเรื่องรายบุคคลตามคำร้อง ด้วยเหตุนี้ ผู้ร้องจึงเห็นว่าควรส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามข้อเท็จจริงและผลสอบของอนุกรรมการไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทำการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ อันต้องพ้นจากสมาชิกภาพความเป็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) หรือไม่ ในการนี้ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเรียกผลการตรวจสอบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องของอนุกรรมการไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาด้วย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้วินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๑ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติว่า “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ... (๓) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ หรือมาตรา ๒๖๙” วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๓) (๕) หรือ (๖) หรือวรรคสอง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ด้วย” และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๑๕ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๘) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า การยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญแห่ง

- ๕ -

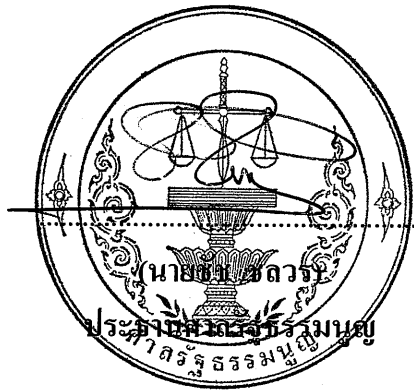
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ ต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๘๒ วรรคสาม ที่ให้นำบทบัญญัติของมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) ด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ร้องประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๑๖ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนี้คือ จำนวน ๑๕๐ คน เข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภาว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๓) และประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องของผู้ร้องแล้วส่งคำร้องนั้นมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องสิ้นสุดหรือไม่ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๒ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แต่เนื่องจากตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) กำหนดให้คำร้องต้องระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง และคำขอต้องระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้ง ซึ่งเมื่อพิจารณาคำร้องของผู้ร้องแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างในคำร้องคงมีเพียงมติคณะรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุมเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เท่านั้น มิได้มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่นที่แสดงให้เห็นว่า นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีได้กระทำการใดอันเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อันจะเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๑) ประกอบกับข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นเพียงการตั้งข้อสงสัยและข้อหาหรือของผู้ร้องที่ต้องการให้ศาลหาคำตอบว่ามีการกระทำอันฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร ตามคำร้องของผู้ร้องมิได้ยืนยันข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญอย่างไร นอกจากนี้ การยื่นคำร้องต่อศาลจะต้องมิใช่เป็นกรณีที่ผู้ร้องจะอาศัยศาลเป็นเครื่องมือในการแสวงหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การดำเนินคดีต่อผู้ถูกร้องซึ่งไม่มีกฎหมายใด

- ๖ -

เปิดช่องให้กระทำได้ กรณีจึงไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย
พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัย

คำสั่งที่ ๓๓/๒๕๕๓

(Signature)

(นายเจริญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

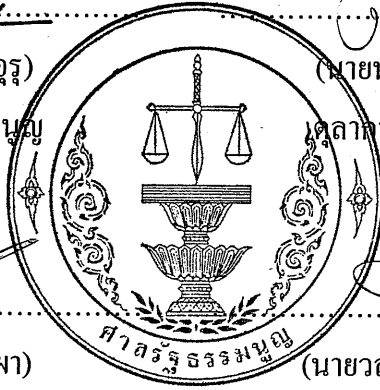
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายณรงค์ มาประสิทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายวสันต์ ตรี้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Signature)

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ